

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1434/2547

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) กับพวกผู้ร้อง ขอบริษัทพรีเมียร์ เอ็นเตอร์ไพรซ์ จำกัด (มหาชน)เจ้าหนี้
บริษัทเนวาร์ตันพัฒนาการ จำกัด (มหาชน)ลูกหนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 344

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้แผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้จะมีได้มีข้อกำหนดห้ามมิให้มีการหักกลบลบหนี้ในหนี้ของเจ้าหนี้
ผู้บริหารแผนขอที่จะใช้สิทธิแสดงเจตนาขอหักกลบลบหนี้ระหว่างหนี้ที่ลูกหนี้กับเจ้าหนี้ต่างมี
ความผูกพันซึ่งกันและกันโดยมูลหนี้อันมีวัตถุประสงค์เป็นอย่างเดียวกันได้ก็ตาม แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าใน
คดีฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้ ลูกหนี้คดีนี้โดยผู้บริหารแผนได้นำมูลหนี้ที่ขอหักกลบลบหนี้กับเจ้าหนี้
ดังกล่าวไปขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้ ซึ่งเจ้าหนี้ได้โต้แย้งคำขอรับชำระหนี้และ
ขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนของ พ.ร.บ.ล้มละลายฯ ดังนั้น สิทธิเรียกร้องของ
ลูกหนี้ในหนี้ดังกล่าวจึงยังมีข้อต่อสู้อยู่ หากจะเอามาหักกลบลบหนี้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 344
ได้หรือไม่ แม้เจ้าหนี้เพิกถอนปัญหาหนี้ขึ้นอ้างในชั้นพิจารณาของศาลล้มละลายกลาง โดยมิได้
กล่าวอ้างมาก่อนในชั้นไต่สวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ตาม แต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็
ต้องพิจารณาให้ได้ความจริงถึงสิทธิในการขอหักกลบลบหนี้ของผู้บริหารแผนว่าอาจจะกระทำได้
โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงดังกล่าวปรากฏอยู่ในสำนวนคดีและกระบวนการ
ดำเนินการชั้นฟื้นฟูกิจการของทั้งสองฝ่ายแล้ว การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มิได้เพิกถอน
ข้อเท็จจริงถึงการเป็นหนี้ของลูกหนี้ที่ยังมีข้อต่อสู้ขึ้นมาวินิจฉัย จึงเป็นการไม่ชอบและศาลชอบ
ที่จะยกขึ้นวินิจฉัยได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2543
และมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2543 โดยมีบริษัทไทยปรการ
จำกัด เป็นผู้บริหารแผน เจ้าหนี้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่า ผู้บริหารแผนไม่ชำระหนี้
ให้แก่เจ้าหนี้ตามที่กำหนดในแผน แต่กลับนำหนี้ที่จะต้องชำระประจำงวดวันที่ 30 มกราคม 2544
วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2544 วันที่ 30 มีนาคม 2544 วันที่ 30 เมษายน 2544 วันที่ 31 พฤษภาคม
2544 วันที่ 29 มิถุนายน 2544 วันที่ 31 กรกฎาคม 2544 วันที่ 31 สิงหาคม 2544 วันที่ 30
กันยายน 2544 วันที่ 31 ตุลาคม 2544 วันที่ 30 พฤศจิกายน 2544 และวันที่ 28 ธันวาคม 2544
เป็นเงินงวดละ 1,364,347.81 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 16,372,173.72 บาท มาหักกลบลบหนี้ที่
เจ้าหนี้จะต้องชำระให้แก่ลูกหนี้โดยมีแผนไม่มีข้อกำหนดให้กระทำได้ ขอให้
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งให้ผู้บริหารแผนชำระหนี้ตามงวดดังกล่าวให้แก่เจ้าหนี้
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้บริหารแผนที่มีอำนาจที่จะนำหนี้จำนวนที่
ถึงกำหนดชำระแก่เจ้าหนี้แล้วมาหักกลบลบหนี้ที่เจ้าหนี้จะต้องชำระให้แก่ลูกหนี้ได้ ไม่ขัดต่อแผน
หรือบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 แต่อย่างไรก็ดี ให้ยกคำร้อง เจ้าหนี้ยื่นคำร้อง
ต่อศาลล้มละลายกลางขอให้มีการสั่งกลับคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และให้ผู้บริหารแผน
ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามข้อกำหนดในแผน ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ผู้บริหารแผนดำเนินการใน

ส่วนของเจ้าหนี้ให้เป็นไปตามแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ต่อไป ลูกหนี้ ผู้บริหารแผน และเจ้าหนี้
อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของ
ลูกหนี้และผู้บริหารแผนว่า ผู้บริหารแผนสามารถใช้สิทธินำหนี้ที่จะต้องชำระตามแผนฟื้นฟูกิจการ
มาหักกลบลบหนี้กับหนี้ที่เจ้าหนี้ค้างชำระต่อลูกหนี้หรือไม่ เห็นว่า แม้แผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้
มิได้มีข้อกำหนดห้ามมิให้มีการหักกลบลบหนี้ในหนี้ของเจ้าหนี้ผู้บริหารแผนจึงชอบที่จะใช้สิทธิ
แสดงเจตนาขอหักกลบลบหนี้ระหว่างหนี้ที่ลูกหนี้กับเจ้าหนี้ต่างมีความผูกพันซึ่งกันและกันโดย
มูลหนี้อันมีวัตถุประสงค์เป็นอย่างเดียวกันได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงปรากฏตามคำแถลงของเจ้าหนี้ลงวันที่ 30
เมษายน 2545 ประกอบเอกสารท้ายคำแถลงหมายเลข 5 ว่าในคดีฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้ตามคดี
หมายเลขแดงที่ 434/2543 ลูกหนี้คดีนี้โดยผู้บริหารแผนได้นำมูลหนี้ที่ได้ขอหักกลบลบหนี้กัน
เจ้าหนี้ดังกล่าวไปขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้เป็นจำนวนเงินรวม
5,067,601,483.97 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ย ซึ่งเจ้าหนี้ได้โต้แย้งคำขอรับชำระหนี้และขณะนี้ยังอยู่
ในระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 ดังนั้น
สิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ในหนี้ดังกล่าวจึงยังมีข้อต่อสู้อยู่ หากจะเอามาหักกลบลบหนี้ได้ไม่ตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 344 แม้เจ้าหนี้จะเพิกหยิบยกปัญหานี้ขึ้นอ้างในชั้น
พิจารณาของศาลล้มละลายกลางโดยมิได้กล่าวอ้างมาก่อนในชั้นไต่สวนของ
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ตาม แต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ต้องพิจารณาให้ความจริง
ถึงสิทธิในการขอหักกลบลบหนี้ของผู้บริหารแผนว่าอาจกระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
เมื่อข้อเท็จจริงดังกล่าวปรากฏอยู่ในสำนวนคดีและกระบวนการดำเนินการชั้นฟื้นฟูกิจการของ
ทั้งสองฝ่ายแล้ว การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มิได้หยิบยกข้อเท็จจริงถึงการเป็นหนี้ของลูกหนี้ที่
ยังมีข้อต่อสู้ขึ้นมาวินิจฉัย จึงเป็นการไม่ชอบและศาลชอบที่จะยกขึ้นวินิจฉัยได้ หากใช่เป็นการนำ
ข้อเท็จจริงใหม่ขึ้นมาพิจารณาแต่อย่างใด ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของ
ลูกหนี้และผู้บริหารแผนฟังไม่ขึ้น ทั้งไม่จำเป็นต้องพิจารณาอุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมายของเจ้าหนี้
เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป" พิพากษายืน

องค์คณะ

สมชาย พงษ์ธา · ประมาณ ตียะไพบุลย์สิน · ธีระวัฒน์ ภัทรานวัช

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1434/2547>